

*Z04DCF0D2
73*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Gedragscode voor raadsleden en commissieleden gemeente Zevenaar
Zaaknummer	Z/21/390741
Documentnummer	INT/21/1029713
Portefeuillehouder	Presidium
Portefeuille	
Behandelend ambtenaar/afdeling	W. van der Vlies/griffie
Telefoon	
E-mail	w.vandervlies@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Op grond van artikel 15, lid 3 van de Gemeentewet dient de raad een gedragscode voor zijn leden vast te stellen. Met het vaststellen van deze gedragscodes wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om voor de politieke ambtsdragers een gedragscode vast te stellen.

2. Raadsvoorstel

U wordt voorgesteld de gedragscode voor raadsleden en commissieleden van de gemeente Zevenaar per 2 juni 2021 vast te stellen

3. Waarom naar de raad

Het betreft hier een wettelijke verplichting.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Door het vaststellen van deze code is er duidelijkheid in kwesties waarin vraagstukken van integer handelen door raads- of commissieleden aan de orde kunnen zijn en ook biedt de gedragscode duidelijkheid over de vraag hoe te handelen bij (een vermoeden) van een schending van de normen van integer handelen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

De gemeenteraad van Zevenaar heeft niet eerder een gedragscode voor raads- en commissieleden vastgesteld. Met het vaststellen van deze code voldoet de gemeenteraad aan een wettelijke verplichting.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Om het integriteitsbewustzijn levend en scherp te houden zal de gemeenteraad jaarlijks aandacht besteden aan integriteit.

7. Klimaat en duurzaamheid

n.v.t.

8. Communicatie

Als de raad de gedragscode heeft vastgesteld wordt deze op de website van de gemeente Zevenaar gepubliceerd.

9. Kosten, baten en dekking

n.v.t.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/21/1032238	Protocol vermoedens integriteitsschendingen politieke ambtsdragers gemeente Zevenaar.
2.	INT/21/1032030	Notitie Geheimhouding
3.	INT/21/1032241	Landelijk modelformulier Registratie integriteitsschendingen

De griffier
Will van der Vlies

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Raadsvoorstel en raadsbesluit
Zaaknummer	Z/21/390741
Documentnummer	INT/21/1029713

De raad van de gemeente Zevenaar;
gelezen het voorstel van het Presidium van de gemeente Zevenaar d.d. 20 april 2021;
gelet op het bepaalde in artikel 15 derde lid van de Gemeentewet;

Besluit:

- *De gedragscode voor raadsleden en commissieleden van de gemeente Zevenaar per 2 juni 2021 vast te stellen.*

Inleiding

Het gemeentelijk bestuur van Zevenaar dient het belang van haar inwoners. Een integer bestuur is noodzakelijk voor het vertrouwen van burgers in het gemeentebestuur. Het handelen van raadsleden staat altijd in de publieke belangstelling. Wij hebben daarom een voorbeeldfunctie.

Wij staan midden in de samenleving en zijn daarmee verbonden. Verbinding met de samenleving is belangrijk. Daarin heeft iedereen een eigen netwerk. Tegelijk werken we voor de hele bevolking en gaan we over de besteding van publiek geld. Dit brengt dilemma's met zich mee die raken aan integriteit.

Deze gedragscode biedt ons handvatten voor het omgaan met deze dilemma's. Het is geen uitputtende regeling, die de gewenste route in alle voorkomende gevallen beschrijft. Daarvoor is de praktijk te ingewikkeld. Wel biedt het richting en steun voor de manier waarop de gemeenteraad van Zevenaar integriteit onderdeel maken van de manier waarop zij werken.

Bij integriteit gaat het over meer dan de juridische regels en onze waarden. Het gaat vooral over gedrag. Iedereen is in de eerste plaats zelf verantwoordelijk om integer te werk te gaan. Maar dit betekent niet dat integriteit alleen een persoonlijk onderwerp is. We hebben niet altijd in de hand hoe anderen te werk gaan. Wat we wel in de hand hebben, is het bespreken van integriteit.

Door steeds met elkaar te spreken over integriteit en de dilemma's uit de dagelijkse praktijk, wordt het (zelf)bewustzijn aangescherpt. Ook wordt duidelijk wat integriteit in Zevenaar betekent en vraagt. Dat maakt het vertrouwen van burgers in het openbaar bestuur sterker. In plaats van een lijst met regels staan in deze gedragscode daarom alleen de uitgangspunten waar wij achter staan en waar we in gesprekken op kunnen terugvallen.

Wij werken volgens deze uitgangspunten en staan open voor een gesprek over hoe we werken. Dat neemt niet weg dat sommige situaties om een oordeel vragen. In dat geval oordelen wij niet zomaar, zonder te weten waar het overgaat, maar verzamelen eerst de informatie die we nodig hebben. Ook letten we er met elkaar op dat integriteit niet als een politiek middel wordt gebruikt.

In deze gedragscode werken we onze uitgangspunten in onderwerpen uit. Deze gedragscode geldt voor de leden van de gemeenteraad en voor de commissieleden.¹

Twijfelen we over het gedrag van onszelf of van een collega? Dan bespreken raadsleden dit met de griffier of de burgemeester. Met wie we het verder bespreken verschilt van geval tot geval. Soms is overleg met de griffier of burgemeester genoeg, terwijl we het bij andere situaties met meer mensen moeten bespreken. De griffier en burgemeester denken mee over de meest geschikte manier van bespreken.

Bij (een vermoeden van) het overtreden van deze gedragscode, melden wij dit bij de burgemeester. We volgen daarbij de procedure zoals vastgelegd in het protocol vermoedens integriteitsschendingen, dat als bijlage bij deze gedragscode is gevoegd.

Belangenverstrengeling

¹ Waar in de tekst wordt gesproken over raadsleden worden in voorkomende gevallen ook commissie-en bedoeld.

Bij al ons handelen, weten wij wat de gevolgen van ons handelen zijn en hoe anderen daarnaar kijken.

Bij belangenverstrengeling is er een vermenging van het algemene gemeentelijke en een persoonlijk belang. Het persoonlijk belang kan bijvoorbeeld komen door een (neven-)functie. Ook een belang van bijvoorbeeld vrienden, familie, bedrijven of organisaties waar raadsleden als privépersoon banden mee hebben, kan hun handelen veranderen. Een zuiver en objectief besluit of handeling komt dan in gevaar.

Belangenverstrengeling kan ook komen door een vraag vanuit de samenleving om zich voor een bepaalde zaak of probleem in te zetten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan belangen- of actiegroepen die een beroep op raadsleden doen. Naast het voorkomen van belangenverstrengeling, hebben raadsleden de taak om de *schijn* van belangenverstrengeling te voorkomen, als dat binnen het gebied ligt waarbinnen zij invloed hebben.

Als we belangen hebben bij een dossier, maken we dat bekend. Dat kan bv door de griffier of de burgemeester vooraf te informeren. Zij kunnen je ook adviseren hoe om te gaan met die belangen ivm het raadswerk.

Het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling, vraagt meer van ons dan het wettelijke 'niet meestemmen' over een onderwerp.² Wij bewaren afstand tot een dossier, als er belangenverstrengeling is. Dit betekent dat we ook niet aan een overleg over het dossier in de fractie meedoen.

Om belangenverstrengeling te voorkomen, bewaren we afstand tot bepaalde onderwerpen of vragen. Dat doen we niet alleen in de rol van raadslid maar ook als privépersoon. Het uitgangspunt is dat het bij onze rol als raadslid past om inwoners en organisaties de weg te wijzen en informatie te geven. Wij zijn terughoudend in het optreden als woordvoerder of vertegenwoordiger van deze inwoners en organisaties richting anderen.

Functies en (neven-)functies

Raadsleden staan midden in de samenleving. Zij combineren het raadswerk met werk- en privé- activiteiten. Het uitvoeren van bezoldigde en onbezoldigde (neven-)functies hoort hierbij.

Sommige (neven-)functies passen beter dan andere. Het uitgangspunt is dat onze (neven-)functies het belang van de gemeente niet mogen schaden of daarmee in strijd zijn.

Wanneer (neven-)functies raakvlakken hebben met de rol van raadslid, beoordelen we of we beide functies kunnen uitvoeren. Dat doen we met de volgende voorwaarden:

1. de grootte van de belangen die kunnen raken;
2. hoe vaak het te verwachten is dat de belangen elkaar raken en;
3. in hoeverre staat het uitvoeren van de nevenfunctie het goed kunnen uitvoeren van de functie van bestuurder in de weg.

We letten erop dat (neven-)functies niet leiden tot situaties van (de schijn van) belangenverstrengeling of bevoordeling. Het is daarom belangrijk dat wij, zoals in de Gemeentewet (artikel 13, artikel 15) staat, onze (neven-)functies en openbaar maken en dat wij het overzicht daarvan bijhouden.

De griffier legt de (neven-)functies van raadsleden vast in een openbaar register. Raadsleden geven daarbij aan of het om een bezoldigde of onbezoldigde functie gaat. Als er aanpassingen zijn, melden raadsleden dit bij de griffier. De griffier stuurt alle raadsleden elk jaar een herinnering om te controleren of het register bijgewerkt is. Raadsleden maken waar nodig en mogelijk afspraken om een nevenfunctie en het raadswerk te kunnen combineren.

Omgang met informatie

Openbaarheid en transparantie zijn kernwaarden in het openbaar bestuur en belangrijk voor het goed werken van onze democratie. Onderwerpen behandelen we dan ook zo veel als kan in het openbaar. Wij moeten met grote zorgvuldigheid omgaan met de informatie die wij hebben. Informatie die we via het raadswerk krijgen, gebruiken we alleen voor de doelen waarvoor die bedoeld is. Niet om persoonlijk of ander voordeel te krijgen.

Soms is het nodig om stukken of datgene wat we in een vergadering hebben besproken geheim te houden. In onze notitie geheimhouding in Zevenaar, staat hoe en waarom we deze notitie gebruiken. Als we het niet eens zijn met de geheimhouding, dan bespreken we dat in de raad. Als we hebben besloten om documenten/stukken of hetgeen we in een vergadering hebben besproken geheim te houden, dan houden we ons daaraan. In geen geval kiezen we ervoor dit zelf openbaar te maken of stukken of informatie te lekken.

Omgangsvormen

Een respectvolle omgang met burgers en organisaties, tussen college- en raadsleden en met ambtenaren is erg belangrijk. Als het hieraan schort, beschadigt dat niet alleen de onderlinge relatie, maar ook de goede naam van het hele gemeentebestuur. Wij bespreken in Zevenaar de inhoud, we spelen niet op de persoon. We praten *met* mensen, niet over mensen.

Gebruik voorzieningen en faciliteiten van de gemeente

Onder gemeentelijke voorzieningen en faciliteiten vallen alle spullen van de gemeente Zevenaar waar raadsleden gebruik van kunnen maken. Denk aan het gebruik van de vergaderkamers, de raadzaal, printers, tablets of toegangspasjes.

De gemeentelijke voorzieningen en faciliteiten gebruiken we in de eerste plaats voor het doel waarvoor we ze hebben gekregen of voor mogen gebruiken. Gebruiken we een tablet privé, dan zorgen wij ervoor dat we het

² In artikel 28 van de Gemeentewet is opgenomen wat er van een raadslid wordt verwacht ten aanzien van deelname aan de besluitvorming van de gemeenteraad om belangenverstrengeling te voorkomen.

zakelijk gebruik altijd mogelijk blijft. Het is logisch dat we voorzichtig en netjes met deze voorzieningen en faciliteiten omgaan. Wij hebben hierin in de eerste plaats een eigen taak. Hierop zijn we ook aanspreekbaar door anderen.

Er zijn rechtspositionele regelingen die het mogelijk maken dat wij gemaakte kosten terug kunnen vragen. Vanzelfsprekend houden we ons hierbij aan de regels. De kosten die we terugvragen worden gecontroleerd en krijgen we volgens de regels terugbetaald.

Uitnodigingen, geschenken en giften

Het aannemen van uitnodigingen, geschenken en giften, als raads- of commissielid, hoort soms bij het normale omgangsverkeer. Of dat het geval is, hangt samen met functionaliteit, proportionaliteit en voor welk deel het aannemen daarvan zorgt voor verwachtingen die niet de bedoeling zijn.

Uitnodigingen die we als raadslid krijgen, nemen we alleen aan als deze een bepaald nut hebben voor de gemeente. Of, als we hiermee het ambt van raadslid goed kunnen uitvoeren. Uitnodigingen en buitenlandse reizen (vooral van niet-overheden) ons aangeboden als raads- of commissielid, die andere organisaties of personen betalen melden en bespreken we altijd. Deze melding wordt gedaan aan de griffier. Als raadsleden een (buitenlandse) dienstreis maken (bv deelname aan de EU-regio bijeenkomsten), dan betaalt de gemeente Zevenaar deze zelf.

Raadsleden krijgen soms geschenken en giften van andere organisaties of personen aangeboden. Of we deze kunnen aannemen hangt af van of de waarde ervan in verhouding staat tot de reden om het aan te bieden. Voor geschenken en giften met een geschatte waarde van (meer dan) €50 vinden we dat in ieder geval niet het geval. Dan geven we het geschenk terug of gaat het geschenk naar de gemeente. We nemen nooit geld aan en ontvangen op ons thuisadres geen giften en geschenken. Als dit per ongeluk toch gebeurt, dan melden raadsleden dit bij de griffier. We melden bij de gever dat we niet blij zijn met het ontvangen van giften op het thuisadres.

De bedoeling van de gever en timing van de gift zijn belangrijke voorwaarden om uitnodigingen, geschenken en giften wel of niet aan te nemen. We gaan daarom na wat het voordeel van de andere partij kan zijn, nu en in de toekomst. Een uitnodiging, geschenk of gift weigeren we als het een tegenprestatie is voor een positieve beslissing of het hier toe kan leiden. Ook als het aannemen ervan deze indruk kan wekken, weigeren we dit.

Aandacht voor integriteit en evaluatie

Om het integriteitsbewustzijn levend en scherp te houden, geven wij ieder jaar minimaal één keer samen aandacht aan integriteit.

De waarde van de gedragscode ligt in het gebruik ervan door raadsleden. Het is daarom belangrijk dat het geschikte en herkenbare handvatten biedt voor hoe wij in Zevenaar willen omgaan met integriteit. Om te zorgen dat de gedragscode van waarde blijft, bekijkt het presidium elke twee jaar of ze deze gedragscode moeten aanpassen.

Is het in bijzondere situaties onduidelijk hoe wij volgens deze gedragscode te werk willen gaan? Dan hebben we het hier met elkaar over en bepalen wij samen hoe wij hier mee omgaan.

*Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering
van 2 juni 2021.*

*De raad voornoemd,
de griffier,
Will van der Vlies*

*de burgemeester
Lucien van Riswijk*

